

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermones

Ephraem <Syrus>

[Freiburg im Breisgau], nicht nach 1491

Sancti [...] Effrem diaconi / Librorum per capitula distinctio ordinata

[urn:nbn:de:bsz:31-311732](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-311732)

Tabula

Sancti viri et sub-

limis ingenij acumine vigentis / Effrem diaconi / Librorū p capitula distinctio ordinata / cū eorū que in ipsis continentur summaria expositione.

Liber primus de compunctione cordis per xij. capitula distinctus est.

Caplm. I. Premittit plāctū auctoris p animę sue / institutionisq; patrū suorū vulnerib; cū eiusdem institutionis descriptione / et accusatione / atq; reprehensione vite et institutionis sue / fratrum suorū.

Ca. II. Accusat duriciā cordis nri / tarditatemq; nrām ad cōpunctionē / puerfionem et penitentiā / cū exhortatione ad hmōi agēda / et doctrina quō agi debeant. exēplo patrū cōfirmās / et ad aliorū imitationē nos puocās.

Ca. III. Exhortat nos ad mūdificationē tam ppter celestia bona nobis pmissa / q; ppter cauēda picula diei iudicij improuise supuenientis / quēadmodū in dieb; hōe cōrigit timorē ex scripturarū cōpletione exaggerās.

Ca. IIII. Persuasue cōcludit vt volēs saluari pperet et festinet / pulcherrimas ad h in ducens silitudinū comparatiōes atq; rōnes. cū incussione timoris / ppter carnales passiones et vitia nra / subiūgens tandē doctrinā qua cogitationes cordis agnosci possint.

Ca. V. Excludit errorē / ne q; putet passiones supradictas esse naturales / ostēditq; ex comparatiōe libere volūtatis ad agricolā. quō circa hmōi passiones voluntas inserat aliquādo virtutes optimas / aliqui consuetudines pessimas: quō etiā diuinas scripturas habeat p psiliatoribus / quos si deserēdo oberrauerit / et penitēs ad legislatorē recurrerit / cum pietate suscipiatur.

Ca. VI. Occasione p̄ractorū grās agit. cōmēdatq; diuinā clementiam / benignitatem / et misericōdiam. cū cōmemoratione plimoz; dei bñficiorū. vt ad ei; dilectionē nos puocet.

Ca. VII. Acriter increpat eorū ignauiā qui huic seculo renūciauerūt. et tñ carnalia / terrena reqrūt. multis eos cōmonēs / exhortās et terrens rōnibus exēplis atq; piculis. vt ad compunctionē et penitentiā incitent.

Ca. VIII. Inducit ex superiorū recordatiōe compunctionē et querelā auctoris miseriā suam confitētis. et misericōdiā dei / fratrum suorū p̄ces implorat. sollicitudinē q; carnalē

dissuadētis. et ad negociationē spiritalē atq; vite et negociorū nrōrū rōnem p singulos dies faciendam exhortantis.

Ca. IX. Exhortat vt tribulationes mundi patiēter tolerent. et ne spes in tpalib; / sed in dñi amatois hominū benignitate ponatur. q; cūcta bona largit. et laborātes mercede nō fraudat. p h puocās nos ad vigilantiā / vt adueniente sponso et alijs in regnum susceptis nos excludamur / et postea negligentia nrām frustra defleamus. docet q; quō dñm inuocare debeamus. et pfectos viros imitari. corpus ad carnalia nō assuescere. discretionē nihilo minus circa ei; castigationem obfuarē. amonens tandē vniūquēq; ita debere incipere. vt possit inceptū pficere.

Ca. X. Cleros et pfectos monachos cōmēdat / et ad certamen puocat. pigros p aptam similitudinē cōfutat / ostēditq; ex comparatiōe monachi ad militē. quē segnis et negligens a diabolo vincat. vigilans vō p grām dei adiuuetur. occasione cui; tandē diuinā grām plurimum cōmēdat.

Ca. XI. Inducit inuitationē auctoris auxiliū spondētis et ad ablutionē vitiorū persuadētis. et vt ad ipm inclinent inuitati: expruz se consiliatorē. p̄stantis et offerētis / consulētisq; vt ad pfectā singularēq; pudicicie virtutē se p̄parare festinent. quā excellenter cōmēdans. pulchras inducit silitudines. tādē eos desens. q; illā habuerūt et pdiderunt.

Ca. XII. Victorū occasione exhortat eū q; p̄rctā pudicicie et castitatis virtutē habet. ne illā amittat tradēdo se in vincula inimici ido neū exemplū adducēs. atq; demōstrās. quō hec virtus liberari possit. ita vt nihil ei nocere valeat.

Ca. XIII. In persona auctoris glorificat et magnificat dñm amatois hominū. multisq; deuotis deprecationibus benignitatē ei; p mentis illuminatione vulnerū suorū sanatione / ac grē collatione interpellat.

Sancti Effrem Liber secundus de compunctione in. V. capla diuidit.

Caplm. I. Inuitat nos ad compunctionē et docet quō ad illā pueniat. phibetq; negligentia ac pusillanimitatē. et exhortat vt dñm inuocemus. fiducialiterq; ei seruiam; corda nra sanctificem; nob inuicē ignoscām; atq; de pfectione nra nō psumam;. pulchre tandē monachū agro seminato compans.

Tabula

Ca. II. Excitat nos ad vigilantiam in belli certamine infirmitatēq; nram consolatur ex dicitur dñi q̄ ē agonista nri: atq; exhortatur ad mutuū adiutoriuū. vt sic in vnū inuicē p̄spirātes/ aduersariū nrm p̄fūdā^o ac supem^o / r̄ deum honorificemus. Et ob h̄ cōmēdat multitudinem monachorū simul deo militantiuū / mltis rebus tam multitudinem monachorū q̄ singulos monachos compando.

Ca. III. Exhortatur ad temprationes sustinendas r̄ inducens ea in q̄bus consistit gloriatio monachi: do cet q̄no is q̄ vitis p̄occupatus est pulsare debeat ad ostium dñi: qui non deerit / si pulsans p̄stiterit / sed misericorditer subuenit.

Ca. III. Beatificat digne deo militātes et coronā eterne beatitudinis p̄merētes. excludensq; negligentiuū excusationez / r̄ pluribus eos rōnibus terrenis / ad vigilantiam r̄ compunctionem prouocat.

Ca. V. Suadet occasione dīctorū vt impotente deū deprecemur q̄tenus nos liberet a futuris malis r̄ regni sui p̄cipēs faciat / plures adducēs cōpuncti cordis obsecratiōes / petitiones atq; supplicatiōes q̄b^o exorandus est dominus.

Sancti Effrem Liber

de Iudicio dei / r̄ resurrectione. de regno celorū r̄ de mūdicia anime. V. cōtinēt capla.

Ca. I. Exhortatur nos / vt mētes nras p̄paremus r̄ emūdemus insitamusq; vt celestia sapiamus r̄ eterna sectemur. ad illas q̄ p̄missiōes tendamus de q̄bus oīnes sancti suspirauerunt iudicij diē expectātes. conditiones illius diei atq; iudicij exponens.

Ca. II. Exrememoratiōe diei iudicij excitat nos ad vigilantia r̄ ad imitationem scōrū patrū / vt a p̄familias x̄po dño in eternam mansionē recipi mereamur / multas illi^o mansionis conditiones exponens.

Ca. III. Exhortatur nos ad p̄parationē illi^o terribilis examinis / in q̄ oēs actus nri / cogitationes cloquia arguent. vt etiā ideo tpalia r̄ terrena atq; trāsitoria nō queram^o. sed intuitum nrm ad scōs deflectam^o. q̄ propter celestis patrie desideriuū plima sunt p̄pessi. quos si imitati fuerim^o / cū ipis q̄ cōregnabimus.

Ca. III. Prouocat nos ex dictis vt festinemus ne ab illis etnis bonis excludamur. r̄ ne sempiterna picula incidamus / si negligētes fuerimus / occasione illi^o tandē in ulta picula

r̄ supplicia damnatorum explicans.

Ca. V. Inducit auctorē miserā suā deplorantem / fratresq; suos rogantem. vt orent / r̄ pro eo r̄ seipsis / q̄tenus futura illa mala effugere possint / celestiaq; gaudia consequi. que breuiter r̄ sūmatim cōmemorat.

Sancti Effrem Liber

de Beatitudine aie per. iiii. distinguit capla.

Ca. I. Multos in diuersis xturib^o r̄ bonis exercitijs se occupātes / beatos p̄dicat. negligentēq; ex metuenda mortis hora r̄ egressa anime de corpore p̄terret.

Ca. II. Causa p̄dicatorū nos exhortatur ad odium mundi r̄ dilectionē christi. obsecrāsq; vt. intente dño seruiamus r̄ nō mundo q̄ plenus est laqueis mortis. vt etiam ob id anias nostras ornemus penitis sancte conuersationis / quibus possimus laqueos istos in quorū medio ambulamus vitare. excitans nos post hec ad vigilantia / spem longe vite penitus excludens.

Ca. III. Propter rememorata piculosa q̄ tpa ventura / ac etiā p̄sentia mala que quotidie crescunt r̄ in peius proficiunt / amonet vt diem mortis atq; iudicium futurum semp añ oculos habeamus / ostēdit quoq; quis illa effugere possit. r̄ qua de causa multi in ea incidunt. negligentia nram reprehendens / multiq; argumentis diligentia suadens r̄ ad sollicitudinem incitans.

Ca. III. Ex eo q̄ iam hora diei vndecima est / r̄ vie nre cursus longissimus / incutit nobis timorē r̄ ad vigilantia excitat / de effugatione etiam r̄ expulsionē charitatis nos accusat. docetq; quid agere debeat qui celestis eē desiderat. r̄ pulchrā ad hoc adaptat similitudinem.

Sancti Effrem Liber

de penitentia. V. cōp̄hendit capirula.

Ca. I. Ex pietate dñi nostri iesu christi qui de sinu patris descendit vt peccatores ad penitentiam vocaret r̄ male habentes sanaret multis rationibus incitat sauciatū peccatorē vt pro vulnere suorum sanatione ad medicum benignissimum r̄ promptissimum festinanter accedat. qui propter multā suā bonitatem statim inuenitur ab inquirentib^o se.

Ca. II. Ex cōmemoratione charitatis benignitatis r̄ misericordie dei / diligenter nos exhortatur / vt in hoc seculo penitentiaz agere

Tabula

conemur/ eo q̄ in alio seculo quod omnibus malis repletum est. fructuosa penitentia agi nō potest.

Ca. III. Superiorum exhortationum causam exponit iterūq̄ suadet vt transitorioium vanūq̄ hoc seculum/ & que in eo sunt contemnamus quē admodum multi sancti & iusti fecerunt/ qui nunc paradisi delicijs fruuntur/ cōfutans ex hoc illoz errorem qui huic seculo vano & illis que in eo sunt adherent: & multipliciter ip̄is timorem incuriens.

Ca. IIII. Ex recordatione predictorum ad huc amplius peccatorem perterret & amonet vt quādiu tempus hīc dat̄ ad beatitudinem dei percipiendam se parat ostenditq̄ ob hoc qui diuina beatitudine digni sunt: & mercedē atq̄ gaudia illoz exponit.

Ca. V. Inducit auctorem ob timorem sup̄ memoratorum conquerentem & semetipsuz deplorantem/ deumq̄ obsecrantem vt in hora aduentus eius nō indign⁹ inuentatur: ne auditurus sit formidandam illam sententiaz discedere a me operarie iniquitatis. nescio q̄s sis. sed vt gratia miseracionis sue ipsum saluet & in paradysum deliciarum inducat.

Sancti Effrem Liber

de luca m̄ie spiritali p. III. capla diuisus ē

Caplin. I. Ex celestibus & eternis bonis luatoribus & victoribus promissis prouocat nos ad certamen spiritale/ docet etiā q̄b⁹ armis indui debeat is qui victor: cupit existerē: & que fugere cum oporteat/ ne armis spoliē ac maxime dissuadet vinum & ebrietatem/ p̄ que ipsa anima templum dei existens polluit subiungit quoq̄ mala que inde sequunt̄.

Ca. II. Et imitatores simus sanctorū patrum qui purissimum dei templum extiterūt nos obsecrat/ vtq̄ p̄cipue exempla illoz sectemur. In ieiunio/ oratione ac ceteris h̄mōi cohortatur/ que etiam in orationibus cauenda & que seruāda sint aperit. Sollicitudines preterea hui⁹ mundi/ negligentiam atq̄ desidiam dissuadet & ad p̄parationē vt celeste regnum ad quod inuitamur possideamus nos incitat.

Ca. III. Ex multis que benign⁹ dñs noster pro nobis fecit vt ipsum quereremus/ excludit omnem excusationem negligentie nostre & post monita saluberrima. monachis & disci-

pulis christi congrua ad eius nos imitationē stimulat/ cōmemorat̄sq̄ iterum pluribus q̄ pro nobis fecit atq̄ perpeffus est/ laudes ip̄i in persona auctoris refert & exorat vt post cōpunctionem & sanctimoniam in requiem paradisi suscipiat.

Sancti Effrem Liber

de die Iudicij. VI.
Caplin. I. Inducit Sanctū Effrem exhortantē & obsecrantem omnem sollicitudinē a nobis prouiciens/ ex eo q̄ nihil in illa hora nobis prodesse poterit nisi conuersatio sancta & bona opera que hinc detulerimus nobiscum Terrorem quoq̄ nobis incutientē p̄pter manifestationē coram iudice omnium que hic oculta sunt. quod apta similitudine declarat.

Ca. II. Arguit negligentiam nostram & ostēdit quō iudex rationem probat negligentia exquiret improperans nobis omnia que per tulit vel fecit pro nobis.

Ca. III. Occasione dictorum conuocat nos & instruit quō dominū adorare/ laudare & obsecrare debeamus.

Ca. IIII. Ex hoc q̄ deus nihil preter salutē nostram querit/ reuocat nos a negligentia & excitat ad vigilantiam & exercitium bonorum operum atq̄ dei dilectionē. & huius occasiōe excellenter virtutem charitatis cōmēdat.

Ca. V. Exponit consilium auctoris consulentis vt festinemus digne conuersari fm̄ dei voluntatem/ sollicitēq̄ p̄ salute nostra in orationib⁹/ ieiunijs. vigilijs & lachrymis nos exerceamus/ vt fiduciam habere possimus in illa terribili hora iudicij. peccatores quoq̄ ad compunctionem incitatis. & ea de causa multis preconijs compunctionem extollentis.

Ca. VI. Inducit auctorem negligentiam & miseriam suam confitentem/ aliosq̄ ne ipsum imitentur auertentem & vt dominum p̄ se orent deprecantem atq̄ cum gratiarū actione librum hunc concludentem.

Sancti ac deuoti viri Effrem diaconi
Liber de die Iudicij feliciter explicat.